

Srbi u Americi 1815–2010

AUTORI: Marko i Dušan
Lopušina
IZDAVAČ: Prometej
BROJ STRANA: 592
ISBN: 978-86-
POVEZ: Mek
CENA: 2.500 dinara

Prvi srbin koji je zvanično naselio Ameriku bio je Vojvođanin i zvao se Đorđe Šagić. Srpski doseljenici su američko tlo naseljavali početkom 19. veka kada su ulazili u južne države, Luizijanu, Teksas i Novi Meksiko, tada pod Španijom i Francuskom. Ulazilo se i preko Kalifornije, jer je ona bila poljoprivredni raj, a potom i zlatni rudnik, pa su srpski pioniri naseljavali zapadne gradove, Los Anđeles i San Francisko. I lagano se širili prema kontinentalnom delu, ka Nevadi, Juti, Montani, Arizoni i Pensilvaniji. U ovim državama Srbi osnivaju svoja prva nacionalna društva, podižu crkvu Sveti Sava u Džeksonu i otvaraju redakcije svojih novina, ali, nažalost, i prva groblja.

Prva seoba srba ka Americi od oko 150.000 ljudi trajala je sve do Prvog svetskog rata. Malo ko je od tih Srba tada uspeo da

ostvari priželjkivani san. Ekonomski razvoj Amerike između dva svetska rata je privukao i nove doseljenike iz srpskih zemalja, koji su ulazili s istočne obale u okolna rudarska naselja i novi industrijski centar Geru kod Čikaga. Po završetku rata 1945. započeo je treći talas useljavanja Srba u SAD, koji je trajao punih dvadeset godina. Tada se uselilo se oko 250.000 bivših ratnih zarobljenika, izbeglica i raseljenih lica, protivnika komunizma u novoj Jugoslaviji. Prema popisu stanovništva SAD u 1990. godini, kao Srbi i Jugosloveni registrovano je oko 380.000 naših ljudi. Američkim Srbima su se u petom talasu doseljavanja, koji je izazvan građanskim ratom 1991, počeli da se pridružuju vojni begunci, izbeglice, stručnjaci i mlada srpska inteligencija. Prva stanica novih doseljenika u Americi bili su grad Tuson u Arizoni, Čikago i okolna mesta.

USAD, prema popisu, danas živi oko 560.000 Srba. Srpska kolonija sa pola miliona duša u velikoj Americi ima status "male etničke zajednice".

Marko Lopušina